

*Государственное казенное общеобразовательное учреждение
«Средняя общеобразовательная школа №5 с.п. Новый Редакт»*

ЙИЙЛА УРОК

ТЕМА: ГІААГІАЙ ДОШЛОЙ ПОЛК

Хъехархо: Льянова М.Х.

Тема урока : Г1алг1ай Дошлой полк

Урока лоарх1амаш : 1)Хьалха яхача урока 1омадаьр,кердадаккхар.

2)Вай Даьхен ц1ихеза кьонгаш.Г1алг1ай Дошлой полк дешархошта йовзийтар.

3)Къаман дикаг1йола оамалаш : денал, г1улакх, камоаршал,кхыча къамашца доттаг1ал гучадаккхар.

4)Къаман истори дешархошта к1оаргаг1а йовзийтар.

5)Эзделаца , хозача г1улакхашца,Даьхенца,наьна метта литератураца дешархой безам совбаккхар .

2)Гойтара г1ирс: тайп-тайпара , материалаш, сурташ, статьяш, Г1алг1ай Дойшлой полка хетаяь.

Эпиграф

«Т1ом-даьтта-худар дац,хоттеи ц1еи да».

(кица)

Урока никъ

Урока кийчо яр.

Хьехархо:

Д1аяхача уроках вай вийцар тахан а массехана а виц ца луш,боккхача безамца Зязиков Идрисах лаьца .Из вар Даьхенц1ихеза во1.

Ц1аг1ара болх тахкар:

Х1ана лоаттадаьд моастаг1аша селла ч1оаг1а 1азап цун?

Малаг1а моттигашка болх баьбар цо?

Малаг1а бехк бар цар цун духьалбеннар?

Х1ана мегадац царна Идриса низ,онк денал эшаде?

Керда тема хьехар

Хъехархо:Тахан вай ювцаргъя вай урока Г1алг1ай Дошлой полках лаьца.

Из в1а шаг1ъелла хиннай Россе паччахьалкхено «Акха дивизи» аьнна ц1и а тилла .

Уж цецбоахаш, цар лаьх1ача бесса хилар из полк.

Х1ана аьлча , цар гойтар денал , цхьаккха х1амах шоаш ца кхерилга .

«Т1ом-даьтта-худар дац ,хоттеи ц1еи да»- йоах вай кицо.

Иштта бар 1914 шера болабенна из къизе т1ом.

Хъехархо:Х1аьта аз шуга аьннадар хоамаш кийчде цу темах аьнна .

Дешархочун хоам:Иштта бар 1914 шера аьхки паччахьий,политикий ло1амах болабенна къиза т1ом.

Цу г1улакха Къулбаседа Кавказа лоамарой юкье боалабича бакъахьа хийтар , маьршача хана салалла а ца кхийла .Шоай ло1амах т1ем т1а баха лаьрх1ача лоамароех Кавказера лоамарой дошлой дивизи йир.

Дешархочун хоам.

Шоай кортмукъал бахьан долаш дукхача шерашка герзашца Россен духьал лаьтта лоамарой боккхача безамца шоай юкъара Даьхе бахьан долаш латта кийча хилар.Кагийча нахах дикаг1а бола к1антий д1аязбелар ялх полке-Г1алг1айи,Черсийи,Татарийи,Г1аьбартойи,Селийи,Нохчийи.

1877-1878 шерашка эрсаша туркашца т1ом беча хана г1алг1аех хьаккхелляяр дошлой дивизион.

Дешархочун хоам:

Г.А.Мерчулена новкъостал деш вар г1алг1а подполковник В.Д.Абелов (1916 шера денз хьа –полковник).1914 шера Кавказерча б1уна керттерча хьакимо инарала аьларо И.И.Воронцов-Дашковс дивизен б1ухой барзкъий форма

ч1оаг1йир:1овкъара беса чокхеш ,1аържа палчакхаш,сира е мора элтаракийнаш.

Х1ара полка ши-ший бесара погонаш яр.Г1алг1ай дошлой полка говрабаърей погонаш сийнача беса яр, «Ин» яхача алапаш а латташ.

Хъехархо:

Цар бир т1ом ноябрь бета Броды яхача города юхе дошлоша,Россен Австро-Венгреца хинна доазув хоада а даъ,Галицин лаьтташ т1а баьлар,цу хана Къулбехъен-Малхбузен фронте д1алаьца хиннача.

Дошлой говр а ,цунца мел эшаш дола х1ама а,барзкъа а шалта а шоай хила дезер.Топи тепчеи 1аьдало хьалора.Г1алг1ай полкера ,воккхачарех тара ,дошлой ада болабелар,шоашца герз а хьош,ц1ааха баьлар.1918 шера 3 января Кавказерча фронта керттерча хьакимо инарал-майора Е.В.Лебединске амар делар ,д1ахо арме болх бе ца ловраш ц1абахийта,аьнна.

Хъехархо:

Хьажал оаш массане хоза болх бир,х1аьта бакъада вайна дага ехача цар ц1ераш : Малсаг-наькъан,Хадажкъий Муса,прапорщик,Дахкильг-наькъан Мохьмал-Соята ,поручик,Георгий Мерчуле-командир,Местоев Хаджи-Мурат Заурбекович,Г1улой Дудара Элмарза,поручик, Бекмурз-наькъан Бексолта,иштта кхыбараш а .

Царех лаьца яздаьдар Л.Н.Толстой во1о Илья Львовича очерке «Алые башлыки»

Хъехархо:Вай массехана уж биц ца болийташ хила деза.

Урока мах бар.

Ц1аг1ара болх: оаг1о 26-29.